

# Opfølgende operation ved livmoderkræft (robotkirurgi)

Du skal have foretaget en operation på baggrund af påvist tidlig kræft i livmoderen. Lægen vil have fortalt dig præcist, hvorfor du skal have foretaget denne operation. Vi tilbyder dig normalt at foretage operationen med robotkirurgi. Skulle det ikke være muligt at gennemføre operationen med robotkirurgi, vil du blive opereret ved en såkaldt "åben" operation. Lægen vil i så fald informere dig om dette.

Formålet med operationen er at finde ud af, om kræftsygdommen har spredt sig eller ej. Det indebærer, at lægen fjerner:

- lymfeknuder i underlivet
- lymfeknuder langs hovedpulsåren
- fedtforklæde (oment)
- vævsprøver fra bughinden (biopsier).

Skal der fjernes andet ved operationen, informerer lægen dig om dette på forhånd.

Robotkirurgi er en skånsom operationsmetode, fordi vi ikke behøver at åbne din bughule med et stort snit. Operationen foregår ved hjælp af et lille operationskamera og instrumenter, som føres ind i bughulen gennem små snit i bugvæggen, også kaldet porte. Lægen styrer instrumenterne med en robot, som også via operationskameraet viser organerne i bughulen.

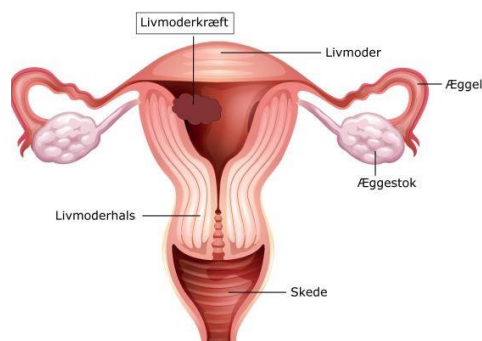
Robotkirurgi er en meget præcis operationsmetode, som giver mindre risiko for infektion end en åben operation, og som kun efterlader små ar i bugvæggen. Generelt kommer man sig hurtigere efter robotkirurgi end efter en åben operation.

## SÅDAN FOREGÅR OPERATIONEN

Under operationen er du fuldt bedøvet.

### Om diagnosen livmoderkræft

Kræft i livmoderen udvikles i næsten alle tilfælde i livmoderens slimhinde. Det vil sige den slimhinde, en kvinde normalt "taber" i forbindelse med menstruationsblødning. Livmoderkræft opstår dog som regel hos kvinder efter overgangsalderen, og det opdages typisk, ved at kvinden begynder at bløde mange år efter, at hun er stoppet med menstruationsblødninger.



Inden du bliver bedøvet, får du lagt et drop, som giver dig væske gennem et plastikrør i håndryggen. Lægen, der skal operere, taler først med dig om, hvad der skal foregå, og herefter bliver du bedøvet.

Efter du er blevet bedøvet, får du lagt et kateter i blæren, så blæren automatisk bliver tømt under operationen.

Under operationen ligger du på ryggen med hovedet tippet lidt nedad. Lægen laver 5 snit i bugvæggen. Disse snit fungerer som porte til operationsinstrumenterne. Lægen fører operationskamera og instrumenter ind gennem portene.



Ved hjælp af robotteknologi opererer lægen lymfeknuder og fedtforklæde væk samt tager vævsprøver fra bughinden.

Operationen varer cirka 1 time.

Efter operationen bliver du kørt til opvågningsstuen, hvor du bliver observeret i et par timer, indtil du er vågen efter bedøvelsen. Først herefter bliver du kørt tilbage på sengestuen.

Du kan forvente at blive udskrevet senere samme dag eller dagen efter operationen.

## SÅDAN FORBEREDER DU DIG

### Spis sundt og dyrk motion

For at få et godt fysisk og psykisk resultat efter operationen er det vigtigt, at du forbereder dig i ventetiden inden operationen.

Det er vigtigt, at du spiser en sund og varieret kost med et højt indhold af protein. Kosten skal helst være rig på fibre, og du skal dagligt spise både frugt og grøntsager.

Daglig motion vil forbedre din kondition. Er du ikke vant til at motionere, vil vi anbefale en daglig, lang gåtur.

### Nedsæt dit tobaksforbrug

Er du ryger, vil det være en fordel for din lungefunktion og for sårets heling efter operationen, at du nedsætter dit tobaksforbrug. Det er naturligvis bedst, hvis du helt stopper med at ryge før operationen.

### Hold pause med medicin, og medbring den ved indlæggelsen

Tager du medicin, skal du i nogle tilfælde holde pause for at undgå komplikationer ved operationen. Det gælder særligt blodfortyndende medicin, visse smertestillende midler, gigtmicin eller naturmedicin, fx fiskeolie. Følg de anvisninger, du får af lægen.

Under alle omstændigheder skal du medbringe din vanlige medicin i den originale emballage ved indlæggelsen.

### Mød fastende til operationen

Du skal faste inden narkosen, så din mavesæk er helt tom. Det er vigtigt, så der ikke opstår risiko for, at mad i mavesækken kan løbe tilbage gennem spiserøret og ned i lungerne. Møder du ikke fastende, kan vi være nødt til at aflyse din operation. Du skal derfor følge disse retningslinjer:

- Du må ikke spise fra 6 timer inden operationen. Du må heller ikke drikke mælkeprodukter eller spise pastiller, bolsjer og tyggegummi.
- Du må gerne drikke klare væsker indtil 2 timer før. Det kan fx være vand, saftvand eller te og kaffe uden mælk.
- For dit velbefindende før og efter narkosen anbefaler vi, at du drikker den sukkerholdige drik vi har udleveret til dig 2 timer før den planlagte operation og derefter ingenting, til narkosen er overstået.

Følg disse retningslinjer, medmindre narkoselægen har givet dig anden vejledning.

### Spis et sent måltid, inden du skal faste

For dit velbefindende anbefaler vi, at du får et måltid mad inden du går i seng aftenen inden operationen, og før din faste starter.

### Vask dig grundigt før operationen

Tag et bad om aftenen eller morgenen, og vask dig grundigt med vand og sæbe – særligt på stedet for indgrebet. Tag også renvasket tøj på. Undlad at smøre dig ind i fed creme, da det gør det vanskeligt at desinficere dig inden operationen. Så har du gjort det, du kan, for at mindske risikoen for infektion.

### Fjern make-up og løse genstande

Af hensyn til hygiejne og sikkerhed under operationen skal du forberede dig således:

- **Make-up.** Fjern al make-up og neglelak. Under operationen skal vi kunne iagttage din huds naturlige farver.
- **Smykker.** Fjern løse dele såsom smykker, ur og ringe. Smykker er samlingssted for bakterier, der øger risikoen for infektion.

- **Daglige hjælpemidler.** Brillor, høreapparat og tandprotese tager vi af dig lige inden narkosen.
- **Kontaktlinser.** Linser må du gerne beholde i. Fortæl dog sygeplejersken, hvis du bruger linser.

## EFTER OPERATIONEN

### Få noget at spise og drikke

På sengeafsnittet tilbyder vi dig mad og drikke, når du har lyst til det.

### Hurtigt ud af sengen

Det er vigtigt, at du efter operationen kommer i gang med at bevæge dig. Det mindsker risikoen for komplikationer. Du skal derfor forvente, at vi allerede kort tid efter, at du er kommet på sengeafsnittet, beder dig om at stå ud af sengen og gå omkring. Vi støtter dig selvfølgelig i det omfang, du har brug for det.

### Sig til, hvis du får kvalme

Nogle patienter får kvalme og opkastning i dagene efter operationen. Det kan skyldes bedøvelsen, smertestillende medicin eller forstoppelse. Er du plaget af kvalme, tilbyder vi kvalmestillende medicin, men opfordrer dig til at spise trods ubehag, så du får gang i maven.

### Sig til, hvis du får smerter

Du kan få smerter, der kan føles som kolik. Vi tilbyder dig smertestillende medicin, og hvis du har behov for mere, må du sige til. Det er vigtigt, at du ikke har flere smerter, end at du kan slappe af og også komme ud af sengen.

### Få fjernet katetret

Vi fjerner normalt katetret i din blære samme dag, som du er blevet opereret.

### Tag imod blodfortyndende medicin

For at mindske risikoen for blodpropper efter operationen får du blodfortyndende medicin som en indsprøjtning.

### Aftal at blive hentet af en pårørende

Du bliver normalt udskrevet samme dag eller dagen efter operationen. Inden du bliver udskrevet, holder vi en udskrivningssamtale. Her anbefaler vi, at du har

en pårørende med. Din pårørende er også meget velkommen til at stille spørgsmål.

Aftal også at have en pårørende til at ledsage dig eller køre dig hjem. Du må ikke selv køre bil.

## NÅR DU KOMMER HJEM

### Sygemeld dig

Du må forvente at være sygemeldt i en periode efter operationen. Hvor længe du skal være sygemeldt, afhænger af den fysiske aktivitet i dit arbejde samt dit generelle helbred. Som regel er det nødvendigt at være sygemeldt i 2 uger efter denne behandling, men tal med lægen om netop dit behov.

### Tag smertestillende medicin efter behov

Du kan have smerter og ubehag i de første 2-3 uger efter operationen. Du kan lindre smerterne med smertestillende medicin fra håndkøb.

### Forvent at være oppustet

Din mave kan være oppustet i 4-6 uger efter operationen.

### Hvil dig flere gange dagligt

Du kan opleve en større træthed de første 2-4 uger efter operationen. Hvil dig nogle gange dagligt, når du har behov for det. Men sørg også for at komme ud og bevæge dig. Jo mere du bevæger dig, jo mindre træt vil du blive.

### Undgå krævende fysisk aktivitet

Du skal undgå tunge løft, hård sport, støvsugning og gulvvask i de første 2 uger efter operationen. Du kan cykle og køre bil, når du føler dig klar til det. Du skal være i stand til at bevæge fødderne fx fra speeder til bremse, uden at dette medfører smerter i mavemusklerne. Lyt til din krop, og undgå de aktiviteter, som giver smerter.

### Undgå karbad, svømmehal og samleje

For at mindske risikoen for infektion fraråder vi dig at bruge tampon, tage karbad, gå i svømmehal og bade i havet, så længe du bløder eller har blodigt udflåd. Du bør ikke have samleje i de første 4 uger efter operationen.



### Få fjernet klips

De klips, som arrener i din hud er hæftet sammen med, skal fjernes ved din egen læge efter 7-10 dage.

### OPFØLGNING

Opfølgning efter behandlingen vil normalt bestå i en telefonsamtale med en sygeplejerske 6 uger efter din udskrivelse. 4 måneder efter din operation bliver du desuden indkaldt til en kontrol med ultralydsskanning af underlivet ved læge og sygeplejerske i Gynækologisk Ambulatorium. Herefter består opfølgningen i telefonisk kontakt med en sygeplejerske med jævne og planlagte mellemrum eller af kontroller ved læge og sygeplejerske i ambulatoriet. Vi aftaler opfølgningsforløbet med dig, når du får svar på vævsprøverne fra operationen.

Vi vil tilbyde dig at deltage i vores "Patientuddannelse", hvor du også kan tage din pårørende med. Her giver vi dig nærmere information om livet efter kræftbehandling, og hvad du selv skal være opmærksom på efter udskrivelsen. Vi informerer dig desuden om muligheden for direkte kontakt til afdelingen.

Hvis du skal gennemgå efterbehandling i form af kemoterapi, vil opfølgningen foregå i Onkologisk Afdeling.

### KONTAKT OG MERE VIDEN

Har du spørgsmål, er du velkommen til at kontakte os. Vil du vide mere om livmoderkræft, kan du eventuelt læse mere på patienthåndbogen.dk. Søg på: 'livmoderkræft'.

Du kan også finde mere information på:  
<https://www.cancer.dk/kiu>  
<https://www.cancer.dk> (Kræftens Bekæmpelse)

Du har også mulighed for at se en film, hvor en af vores tidligere patienter fortæller om det forløb, hun har været igennem med udredning, diagnose og operation. Desuden fortæller hun, hvordan hun er kommet tilbage til en hverdag, der ligner hverdagen fra før hun fik konstateret kræft. Find filmen på følgende adresse: <https://aalborguh.rm.dk/filmomrosa>



#### Kontakt

##### **Gynækologisk Ambulatorium**

Tlf. 97 66 04 30

Vi træffes bedst:

Mandag – fredag 9.00 – 11.00

##### **Sengeafsnit for Gynækologi og Graviditet**

Tlf. 97 66 30 93

Vi træffes hele døgnet.